

34. rocznica pacyfikacji kopalni Wujek

Pamięć o ofiarach stanu wojennego

Po ogłoszeniu stanu wojennego 13 grudnia 1981 roku w kopalni Wujek wybuchł strajk. Oddział specjalny milicji (ZOMO) 16 grudnia użył broni przeciwko strajkującym. W czasie pacyfikacji kopalni Wujek zginęło dziewięciu górników. W każdą rocznicę tragedii pod krzyżem-pomnikiem odbywają się uroczystości poświęcone pamięci poległych. Prezydent RP Andrzej Duda objął obchody rocznicowe honorowym patronatem.

Górnicy rozpoczęli strajk 13 grudnia 1981 roku. Domagali się uwolnienia przewodniczącego kopalnianej Solidarności Jana Ludwiczaka, który został internowany. W czasie strajku postulaty uzupełniono o żądanie odwołania stanu wojennego i zwolnienia wszystkich internowanych. Kopalnia została otoczona przez milicję i wojsko. Stanęły pod nią czołgi i transportery opancerzone. Pluton specjalny

ZOMO rozpoczął szturm. Milicjanci zaczęli strzelać do strajkujących. Na miejscu zginęło sześciu górników. Trzej zmarli w szpitalu. Ponad 20 górników było rannych.

GÓRNICZY STRAJKOWALI NAJDŁUŻEJ

Stanowi wojennemu sprzeciwiali się nie tylko górnicy z kopalni Wujek. Załogi kopalń w Jastrzębiu-Zdroju protestowały równie stanowczo. Oddziały specjalne milicji brutalnie spacyfikowały protesty w kopalniach Jastrzębie (obecnie część ruchu Jas-Mos KWK Borynia-Zofiówka-Jastrzębie) i Manifest Lipcowy (ruch Zofiówka). W kopalniach jastrzębskich nie było ofiar śmiertelnych, choć milicyjni komandosi strzelali z karabinów ostrą amunicją. Pacyfikacja kopalń w Jastrzębiu-Zdroju rozpoczęła się 15 grudnia. Protesty górnicze najdłużej trwały w kopalniach Ziemowit i Piast. W Ziemowicie górnicy strajkowali do 22 grudnia. W Piaście od 14 do 28 grudnia 1981 roku pod ziemią protestowało około 1000 górników.

MASOWE REPRESJE

28 grudnia, po stłumieniu strajku w kopalni Piast, z pracy wyrzucono około 2 tys. osób. Masowe zwolnienia osób sprzeciwiających się stanowi wojennemu w całej Polsce były powszechne. Władze komunistyczne starały się w ten sposób zmusić osoby najbardziej zaangażowane w działalność Solidarności do emigracji. W krótkim czasie w więzieniach i ośrodkach internowania znalazło się około 5 tys. osób. Od 24 grudnia ruszyły procesy karne przeciwko osobom zaangażowanym w protesty. Na kary więzienia skazano kilka tysięcy przeciwników stanu wojennego.

KOMUNISTYCZNE BEZPRAWIE

Stan wojenny został ogłoszony i wprowadzony niezgodnie z obowiązującą

wówczas konstytucją. Decyzję o nim podjęła Rada Państwa, chociaż nie mogła tego zrobić, ponieważ trwała wtedy sesja sejmowa. Niezgodna z konstytucją uchwała Rady została wykonana, zanim ją opublikowano. Powołano Wojskową Radę Ocalenia Narodowego, żeby wojsko mogło przejąć władzę. To także było niezgodne z konstytucją. Przeciwno wprowadzeniu stanu wojennego jako jedyny członek Rady Państwa głosował prawnik Ryszard Reiff. Po 1989 roku procesy

osób odpowiedzialnych za przestępstwa związane z wprowadzeniem stanu wojennego ciągnęły się latami i poza nielicznymi wyjątkami nie kończyły się wyrokami skazującymi. Prawomocny wyrok skazujący milicjantów, którzy strzelali do górników z Wujka, zapadł po 15 latach procesów. Stało się to w 2008 roku. Milicjanci zostali skazani na karę od trzech i pół do sześciu lat więzienia.

ŚLAWOMIR STARZYŃSKI

REKLAMA

*Spokojnych, radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
i Szczęśliwego Nowego Roku*

całej załodze

*Katowickiego Holdingu Węglowego SA
oraz spółek Grupy Kapitałowej KHW*

życzą

*Zarząd i Rada Nadzorcza
KHW SA*

*Radosnych i pełnych ciepła
Świąt Bożego Narodzenia
oraz wiele radości
w nadchodzącym 2016 roku*

życzy

Nadwiślańska
Agencja
Turystyczna

W niedzielę, 13 grudnia, w 34. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego, prezydent Andrzej Duda złożył wieniec pod pomnikiem poległych górników Kopalni Węgla Kamiennego Wujek. Następnie zwiedził muzealną Izbę Pamięci Kopalni Wujek, nad którą pieczę sprawuje Śląskie Centrum Wolności i Solidarności

ANDRZEJ HRECHOKOWICZ/KPRP